

Predgovor

studeni, 2020.

Dragi čitatelji!

Nakon duže stanke veseli nas da ponovno s vama možemo podijeliti radove naših (sad već bivših) studenata. Trenutna epidemiološka situacija primorala nas je da usporimo rad Uredništva, no potrudili smo se oblikovati još jedan broj časopisa *Spectrum – ogledi i prinosi studenata teologije*. U ovaj broj odlučili smo uvrstiti ponajprije seminarske i diplomske radove studenata koji su u „arhivu“ čekali svoj red za objavu. Odlučili smo ih spasiti od zaborava pa smo odabrali pet radova koji pokazuju slične motive i uz čiju se razradu pojavljuju slične misli vodilje: *liturgija, sakramenti, krštenje, euharistija, dodir, pashalni događaj muke, smrti i usknuća Kristova, zajedništvo*, što je sve (u većoj ili manjoj mjeri) isprepletено mislima Josepha Ratzingera.

Meditativni karakter ovog broja časopisa zaokružen je atmosferskim likovnim radovima našega kolege Valentina Lešića koji od naslovnice pa do posljednje stranice prigodno prati pisane radove. Variacijom boja i sjena vodi promatrača (a potom i čitatelja) kroz različita iskustva i doživljaje: od svjetlosti, mirnoće, uzvišenosti i dostojanstva do tame, spokoja i tišine.

Pisane radove studenata nastojali smo posložiti tako da se međusobno upotpunjuju. Od pet predstavljenih radova, tri su kristološke tematike, a dva su vezana uz teme iz područja liturgike te su postavljena tako da obgrljuju „kristološki blok“, tj. tako da je Krist smješten u središte liturgije. Prvi rad predstavljen u časopisu, koji čini svojevrsni okvir predstavljenih studentskih radova, nosi naslov *Teologija liturgije – pristup, kritike i prijedlozi Josepha Ratzingera* autora Marka Dokoze te je doručeno izlaganje sa kolokvija studenata “Joseph Ratzinger/Benedikt XVI. – trajnost njegove teološke poruke“ održanog 2015. godine na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Autor predstavlja Ratzingerovu teologiju liturgije služeći se prije svega njegovim mislima sadržanim u knjizi *Duh liturgije*. S autorom se spominjemo liturgije

Uvodna riječ

kao dara Božjega čovjeku koja se kao takva izuzima iz čovjekove moći jer je upravo Božji zahvat mjera i pravilo slavlja. S njim i Ratzingerom također promišljamo o izgradnji zajedništva u Crkvi, koje svoj vrhunac pronalazi u euharistijskom slavlju te koje se potom mora pretočiti u svakodnevicu.

Središnji dio časopisa čine tri rada koja promišljaju različite kristološke teme. Prvi od njih rad je Josipa Staržika *Kristovo krštenje*, koji već u događaju na Jordanu anticipira muku, smrt i uskrsnuće Kristovo pa tako čini svojevrsni uvod u naredni rad Dine Klema pod naslovom *Kristova žrtva na križu – zadovoljština za grijeh svijeta. Interpretacija nekih vidova teologije križa Josepha Ratzingera*. Autor, svjestan širine tematike teologije križa, ograničava se samo na dva njezina aspekta – žrtvu i zadovoljštinu – te iznosi pobliže neke naglaske Ratzingerove teologije križa, a posebno njegovu kritiku Anselmove teorije satisfakcije. Treći rad u „kristološkom bloku“ pod nazivom *Krist – sakrament koji treba živjeti* propitkuje odnos sakramenata i (često besplodnog) kršćanskoga života. Autor Luka Baković progovara o Kristu kao prasakramentu koji oživotvoruje i obnavlja život vjernika vraćajući mu iskonsku svježinu i polet.

Posljednji rad čini drugi dio „liturgijskog okvira“. Započeli smo s temom iz područja liturgike pa tako i završavamo. *Tibi silentium laus. Šutnja u liturgiji – događaj i prostor susreta* rad je Marka Domitra koji nas navodi na drugačije razmatranje o šutnji i novo vrednovanje: „Šutnja u liturgiji nije ekstatično uranjanje u pojedinačno razmatranje. U liturgiji je šutnja oblik zajedništva, preludij slušanju, prihvaćanju, savezu...“ Naposljetku, i sam nas autor poziva na šutnju: „Mnogo toga vrijednoga može se o njoj reći i napisati, ali ipak mnogo je vrednije uroniti i iskusiti njezinu stvarnost: u svakodnevici, u molitvi, u liturgiji...“ jer „šutnja je najtiši čovjekov čin jer stvara spokoj u kojemu se može zapaziti Božja prisutnost.“

Tako vas i mi, dragi čitatelji, pozivamo da čitanjem ovih radova i promatranjem predstavljenih slika našeg umjetnika otkrivete nove dimenzije sakramenata i liturgije te dubine otajstva Krista pred kojima ostajemo nijemi, no pred kojim naša šutnja uistinu postaje *divna pjesma hvale...*

Uredništvo